

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten ist, was vom Monath Junio des Jahrs 1648. biß zu dem, im Jahr 1649. völlig erfolgten Schluß und Ende des Universal-Friedens-Congressus zu Oßnabrück und Münster, gehandelt und geschlossen worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1736

VD18 90103165

N. II. Formula des verglichenen Articuli Executionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53029](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53029)

1648.
Julius.

rea Majestati, pro hæcenus toleratis belli sumptibus Subsidium e Collectis Imperii præstandum, decreturos) pro solvendis Exercitui Cæsareo Immediato stipendiis, hic vero pro Bavarico milite sepositus sit, solutionis Conventio & exactio in Circulo Austriaco penes Sac. Cæs. Majestatem esto, in Circulo autem Bavarico observetur idem collectandi & solvendi modus, qui in reliquis Circulis: Executio tamen, ut & in cæteris septem Circulis fiat secundum Constitutiones Imperii. (Atque præfatus modus solutionis cum omnibus eidem annexis Conditionibus & Terminis, observetur quoque in Circulo Austriaco & Bavarico (quorum ille pro Sacra Cæsareæ Majestatis, hic vero pro Domini Electoris Bavarie Militia est assignatus) per omnia, Executio vero fiat in iisdem duobus Circulis secundum Constitutiones Imperii.) Ut autem Regia Majestas Sueciæ eo securior certiorque sit de infallibili singulorum Terminorum præstatione, singuli septem dictorum Circulorum Electores, Principes & Status, vigore hujus Conventionis, se ad suam quisque quotam condicto tempore locoque bona fide solvendum, sponte, idque sub hypotheca omnium suorum bonorum, obligant, ita quidem, ut si mora ullius intervenerit, omnes Imperii Ordines, potissimum vero cujusque Circuli Directores Ducesque, vi Articuli Assurationis Pacis, teneantur promissa ceu rem judicatam exequi, absque ullo ulteriori Juris Processu vel Exceptione.

N. II.

Dictatum Osnabrugæ 27. Julii Anno 1648.
sub Directorio Moguntino, & Correct.
18. ej. Ao. 1648. sub eodem Directorio.

ARTICULUS EXECUTIONIS.

Simulatque vero Instrumentum Pacis à Dominis Plenipotentariis & Legatis subscriptum & signatum fuerit, cesser omnis hostilitas & quæ supra conventa sunt, utrinque e vestigio executioni mandentur. Inprimis quidem Imperator ipse per universum Imperium Edicta promulget & serio mandet iis, qui hæc Pactis & hac Pacificatione ad aliquid restituendum vel præstandum obligantur, ut sine tergiversatione & noxa intra tempus conclusæ & ratificandæ Pacis, præsentent & exequantur transacta, injungendo tum Directoribus, Ausschreibende Fürsten, quam Ducibus Crayß-Obristen, ut ad requisitionem restituendorum juxta ordinem Executionis & hæc pacta restitutionem cujusque promoveant & perficiant.

Quod si etiam restituendorum aliquis Cæsareos Commissarios ad aliquis restitutionis, præstationis vel executionis actum necessarios censuerit, etiam illi sine mora dentur, & ut rerum transactarum effectus tanto minus impediatur, restituendi, qui volunt, quos desiderant hic nominent Commissarios, & Sacram Cæsaream Majestatem ad expeditionem commissariorum humillime rogent, simulque præsentent Dominorum Electorum, Principum & Statuum Legati, Majestatem Suam desuper implorent, quatenus eadem ita expediantur, ut post conclusam Pacem omnia, quæ vigore hujus Transactionis debent, sine mora Executioni demandari possint. Ipsi deinde restituendi mox a conclusione Pacis de transactorum tenore notum faciant interessatis aliquid restitutoris. Omnes denique & singuli sive Status sive Communitates sive privati, sive Clerici sive Seculares, qui vigore hujus Transactionis e jusdemque Regularum generalium vel specialis expressæque alicujus dispositionis, ad restituendum, cedendum, dandum, faciendum aut aliud quid præstandum obstricti sunt, teneantur statim post promulgata Cæsareæ Edicta & factam restituendi notificationem, sine omni tergiversatione vel oppositione,
clau-

1648.
Julius.

clausula salvatoriae five generalis five specialis alicujus supra in Amnestia posita, aut quacunq; alia exceptione itemq; sine noxa aliqua, omnia, ad quae obligantur, restituere, cedere, dare, facere & praestare. *Nec Directorum & Ducum Circulorum aut Commissariorum executioni quisquam five Status five miles, praesertim praesidiarius, five quilibet alius sese opponat, sed potius executoribus assistant liberumque sit dictis executoribus contra eos, qui executionem quovis modo impedire conantur, suis vel etiam restituendorum viribus uti.*

1648.
Julius.

Deinde omnes & singuli utriusque partis captivi sine discrimine sagi vel togae, eo modo, quo inter Exercituum Duces cum Caesareae Majestatis approbatione conventum est, vel adhuc convenietur, liberi dimittantur.

Denique pro Militiae Suedicae Exactione omnes & singuli Electores, Principes & reliqui Status, comprehensa Libera & Immediata Imperii Nobilitate (salva tamen requisitione haecenus in talibus casibus usitata libertate, que & exemptione in futurum salvis) septem sequentium Circulorum Imperii, Electoralis Rhenani, Superioris Saxonici, Franconici, Suevici, Superioris Rhenani, Westphalici & Inferioris Saxonici, *si Pax fuerit subsoluta & ratificata*, teneantur in medium conferre quinque Myriades Imperialium Thalerorum in moneta per Imperium Romanum usitata, idque tribus Terminis, pro primo Terminio (Statibus in Circulo Electorali ut & Inferiori Rhenano *Frankfurtum ad Moenum, Superioris Saxoniae Lipsiam vel Brunsvigam, Franconiae Norimbergam, Sueviae Ulmam, Westphaliae Bremam vel Monasterium & Inferioris Saxoniae Hamburgum, (in quovis Circulo)* suam cujusque quotam ad Circuli cassam conferentibus) octodecim Centena Millia Imperialium Thalerorum in numerata pecunia (pro cujus summæ faciliiori solutione impetranda liceat illos Subditos, qui ex Amnestia veniunt restituendi, non moderno ipsorum possessori, sed vero Domino, cui ex Amnestia restituendi sunt, statim à conclusa Pace, etiam ante factam restitutionem, secundum ipsorum quotam & proportionem collectare, nec in exigendis illis Collectis moderni possessores ullum creent impedimentum) & duodecim centena millia per assignationes ad certos Status, super quorum solutione tolerabilibus conditionibus faciendâ à quolibet Statu, inter conclusam & ratificandam Pacem cum officiali militari sibi assignato ex æquo & bono conveniendum, *qua conventionem ut & ratificationem commutationem facta*, dictorum octodecim centenorum millium Thalerorum solutio, Militiae Exactionis & locorum evacuatio statim & pari passu peragantur, nec ob ullam aliam causam differentur. Cessantibus statim à conclusa Pace Contributionibus, & omnis generis Exactionibus, salva tamen Praesidiariorum Militum cæterarumque copiarum Suedicarum ubicunque fuerint sustentatione ad tolerabilem modum convenienda, salva itidem iis Statibus, qui suam portionem solverunt, vel cum assignatis officialibus quoad solutionem suarum portionem amicabiliter convenerunt, à suis Constatibus ob horum solvendi moram sibi illatorum damnorum repetitione. Reliquarum duarum Myriadum priorem quidem sub finem anni proxime à facta Exactione computandi, alteram vero in fine anni proxime insequentis utramque Thaleris Imperialibus, eorumve in alia in Imperio usitata moneta valore, ad supra dicta loca Regiae Majestatis Sueciae ad id cum potestate Deputatis Ministris, dicti septem Circulorum Status bona fide sunt exsolvaturi, sicuti autem dicti septem Circuli soli Militiae Suedicae sine praetensione alterius assignati intelliguntur, ita singuli eorum Electores, Principes & Status eam tantum portionem, quæ juxta Matriculum & cujusque loci observantiam & extraditam hic designationem unicuique praestanda incumbit, pendere debent, nec ullus Status vel a solutione immunis sit vel majori numero der Römer-Monath prægravetur, vel pro alio suo Constatu aliisve belligerantium militibus plusolvere teneatur, multominus Repressaliis vel Arrestis eo nomi-

Sechster Theil.

D 2

ne

1648.
Julius.

ne prægravetur, neque etiam ullus Status in modo suos collectandi, aut à Militie aut Constatu vel ullo alio, sub quocunque prætextu de facto impediat.

1648.
Julius.

Atque præfatus modus solutionis cum omnibus eidem annexis conditionibus & Termino observetur quoque in Circulo Austriaco & Bavarico (quorum ille pro Sacra Cæsarea Majestatis, hic vero pro Domini Electoris Bavarie Militia est assignatus) per omnia. Executio vero fiat, in iisdem duobus Circulis secundum Constitutiones Imperii. Ut autem Regia Majestas Sueciae eo securior certiorque sit de infallibili singulorum Terminorum solutione, singuli septem dictorum Circulorum Electores, Principes & Status vigore hujus Conventionis, se ad suam quisque quotam conductio tempore locoque bona fide solvendum sponte, idque sub hypothea omnium suorum bonorum obligant, ita quidem, ut si mora ullius intervenerit, omnes Imperii Ordines, potissimum vero cujusque Circuli Directores Ducesque, vi Articuli Allæcationis Pacis, teneantur promissa ceu rem judicatam exequi, absque ullo ulteriori Juris processu vel exceptione.

Restitutione ex capite Amnistia & Gravaminum facta, liberatis captivis & præstitis, quæ de primo solutionis Terminò supra conventa sunt, omnia utriusque partis militaria Præsidia sive Imperatoris ejusque Sociorum & Fœderatorum, sive Reginae Regnique Sueciae & Landgraviae Hassiæ eorumve Fœderatorum & Adhærentium, aliove quocunque nomine imposita fuerint, ex Civitatibus Imperii & omnibus aliis locis restituendis, sine exceptionibus, mora, damno & noxa, *ulli ve sive ex capite contributionem, hospitiationum, sive aliorum residuorum militarium eoque nomine extraditarum obligationum permanentibus prætensionibus adversus Magistratus, Civés, incolas sive Provincias, pari passu educantur.* Loca ipsa, Civitates, Urbes, Oppida, Arces, Castella, Fortalitia, tam quæ per Regnum Bohemiae aliasque terras Imperatoris, Domusque Austriacæ hæreditarias, quam ceteros Imperii Circulos, à partibus belligerantibus supradictis occupata & retenta, vel per Armistitii unius vel alterius partis, vel quemcunque alium modum concessa sunt, prioribus & legitimis suis Possessoribus & Dominis, sive Mediatim sive Immediate Imperii Status sint, tam Ecclesiasticis quam Secularibus, comprehensa Libera Imperii Nobilitate, absque mora restituantur liberæque eorum dispositioni, sive de Jure & Consuetudine, sive vigore præsentis Transactionis competenti permittantur. Non obstantibus illis donationibus, infeudationibus, nisi *ultra & spontanea Status alicujus voluntate alicui facta sint vel fuerint*, Concessionibus, Obligationibus pro redimendis captivis aut avertendis devastationibus incendiisque datis, aut aliis quibuscunque Titulis, in priorum legitimorum Dominorum possessorumve præjudicium acquisitis, cessantibus etiam Pactis & Fœderibus, aut quibuscunque aliis exceptionibus prædictæ restitutioni adversantibus, quæ omnia pro nullis haberi debent: salvis tamen iis, quæ & quatenus in præcedentibus Articulis circa Reginae Regnique Sueciae, ut & quorundam Electorum & Principum Imperii Romani Satisfactionem vel Æquivalentem recompensationem sive aliter speciatim excepta & disposita sunt: Atque hæc restitutio locorum occupatorum tam à Sacra Cæsarea Majestate, quam à Regia Majestate Sueciae & utriusque Sociis, Fœderatis & Adhærentibus fiat reciprocè & bona fide.

Restituantur etiam Archiva & Documenta literaria aliaque mobilia ut & tormenta bellica, in locis restituendis adhuc præsentia, & alio translata aliaque mobilia quæ in dictis locis tempore occupationis reperta & adhuc salva reperiuntur (adhuc exstant) sed tormenta bellica cum suis annexis reliquoque apparatus bellico ibidem, ut etiam in locis postea destructis, tempore occupationis reper-

1648.
Julius.

reperta vel ab aliis mutuo accepta, aut in aliam postea formam ex materiis ibi repertis transfusa, absque ullis pretenſionibus ibidem quoque relinquuntur, aut abducta vel in alium locum invec̄ta prioribus Dominis restituantur.

1648.
Julius.

Quæ vero post occupationem aliunde eo invec̄ta, sive in præliis capta, sive ad usum & custodiam eo per occupantes illata fuerunt, iisdem quoque secum exportare & avehere liceat. Teneantur Subditi cujusque loci discedentibus, præſidiis & militibus, currus, equos & naves, cum necessario victu, pro omnibus necessariis avehendis ad loca in Imperio destinata absque præcio subministrare, quos currus, equos & naves restituere debent Præfecti præſidiorum militumque hoc modo discedentium sine dolo & fraude. Liberent vero etiam Statuum Subditi se invicem ab hoc onere vecturæ de uno Territorio in aliud, donec ad loca in Imperio destinata pervenerint, nec Præſidorum aut aliis Militiæ Præfectis aut Officialibus liceat Subditos eorumque currus, equos, naves, & similia eorum usibus commodata, omnia vel singula, extra Dominorum suorum multo minus Imperii fines secum trahere eoque nomine obsidibus cavere teneantur.

Reddita vero sive maritima & limitanea sive mediterranea fuerint dicta loca, ab ulterioribus omnibus durantibus hisce bellorum motibus introductis Præſidiis perpetuo posthac libera sunt, & Dominorum suorum, salvo de cætero cujusque jure, liberæ dispositioni relinquuntur. Nulli autem Civitati vel nunc vel in futurum ulli Præjudicio damnove cedat, quod hujus aut illius partis Præſidiis occupata & inſessa fuerat: Sed omnes & singule cum omnibus & singulis sibi additis tam universalis Amnestiæ quam cæteris hujus Pacificationis pari cum cæteris in ea comprehensis Jure perpetuo gaudeant: iisque de cætero omnia sua Jura & Privilegia in Sacris & Profanis, quæ ante hos motus habuerant, sarta tecta que maneat.

Denique omnium belligerantium in Imperio partium Copiæ & Exercitus dimitantur & exauctorentur, eo tantum numero in suos cujusque proprios Status traducto, quem quæque pars pro sua securitate judicaverit necessarium.

Tam Exauctoratio verò Militiæ quam restitutio locorum ad conditum tempus (intra præſatum tempus) eo ordine modoque fiant, de quibus inter generales Exercituum Duces conveniet, observatis tamen quoad rem ipsam iis, quæ supra in puncto Satisfactionis Militiæ conventa sunt &c.

N. III.

Dictatum Osnabrugæ 27. Julii Anno 1648.
sub Directorio Moguntino, & Correcto.
28. Julii, eodem Directorio.

PUNCTVS ASSECVRATIONIS.

Pacem hoc modo conclusam promittunt Cæsarei & Regii Ordinumque Imperii Legati & Plenipotentiarii, respectively ab Imperatore & Regina Sueciæ, Sacrique Imperii Romani Electoribus, Principibus & Statibus, ad formam hic mutuo placitam ratihabitu iri, seseque infallibiliter præstiueros, ut solennia Ratihabitionum Instrumenta intra spatium octo septimanarum à die subscriptionis computandarum, hic Osnabrugis præsententur & reciprocè riteque commutentur. Pro majori horum omnium & singulorum pactorum firmitudine & securitate sit hæc Transactio perpetua lex & pragmatica Im-